

MEMORANDUM

Van: DRW

15 december 1961

cc. DGPZ

Aan: S

nr. 2040

DEU

DIE

Mr. Hubée

Onderwerp: Verdragen Culturele Samenwerking van de Zes.

Jongstleden maandag maakte ik op de beleidsvergadering melding van een vraag, gesteld op de twee-wekelijkse interne coördinatie bespreking op Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, te weten of de ontwerp-verdragen inzake

- a) het Statuut tot oprichting van een Europese culturele Raad;
- b) de Conventie voor de Europese instituten en
- c) de Conventie regelende de uitwisseling op universitair niveau

reeds aan de Ministerraad ter goedkeuring dienen te worden voorgelegd. Over beide laatste teksten bestaat algehele overeenstemming, terwijl met betrekking tot het ontwerp-Statuut nog twee Nederlandse reserves zijn gehandhaafd. Indien echter een bevredigende redactie kan worden verkregen van het zogenaamde "projet d'une attitude commune des Six" zou de Nederlandse delegatie deze reserves laten vallen. Over de inhoud van dit "projet", waarin het gemeenschappelijk standpunt is neergelegd dat de Zes tegenover de kritiek van de Assemblée te Straatsburg zullen innemen, zal volgende week nog overleg worden gepleegd met de voorzitter van de culturele subcommissie, de heer Pescatore.

U kon zich verenigen met mijn standpunt, ingenomen op OKW, dat de besluiten van Bonn van 18 juli jl. moesten worden gezien als een geheel, voortvloeiende uit de conceptie van de "Union Européenne". Met andere woorden zou geen overeenstemming worden bereikt over de politieke samenwerking van de Zes dan impliceerde dit tevens het schipbreuk lijden van de culturele samenwerking tussen die landen, zijnde een deel van de totale conceptie.

Immers voorziet het concept-Statuut in een periodieke rapportage van de Raad van de Ministers van Onderwijs aan de Staats- en Regeringshoofden en is toetreding van derde landen tot de bovengenoemde Verdragen in feite slechts mogelijk indien zij tevoren lid zijn geworden van de Europese Gemeenschappen. De consequentie van Bonn was dat Nederland zijn standpunt, dat de culturele verdragen zo open mogelijk dienden te zijn voor toetreding van derde landen, heeft laten vallen. Dit impliceert tevens dat, komt het niet tot politieke samenwerking enz. in het kader van een "Union Européenne", de "raison d'être" van de culturele samenwerking tussen de Zes en het offer dat Nederland daarvoor heeft gebracht, vervalt.

Ik heb hierover nadien nog overleg gepleegd met Mr. Hubée die zich met deze redenering bleek te kunnen verenigen. Hij vestigde er evenwel mijn aandacht op, dat, in de besprekingen door verschillende delegaties is aangedrongen op een spoedige ondertekening van de culturele overeenkomsten en wel op de eerstvolgende bijeenkomst van de Staats- en Regeringshoofden.

MEMORANDUM

Van:

- 2 -

Aan:

Onderwerp:

Deze ondertekening zou niet behoeven te wachten op het gereedkomen van het verdrag inzake de Statenunie en men zou zelfs gaarne zien dat de culturele overeenkomsten reeds voordien als eerste resultaat van de besprekingen der Zes worden gefinaliseerd. Of uiteindelijk op een dergelijke spoedige ondertekening zal worden aangedrongen is nog niet duidelijk. Het zou, geloof ik, de voorkeur verdienen met de ondertekening der culturele overeenkomsten te wachten, maar ik kan mij voorstellen dat men van Nederlandse kant, zo enigszins mogelijk, op dit punt niet tegen de eventuele wensen der andere Lid-Staten wil ingaan. Dit behoeft ook niet, mits maar duidelijk is dat deze culturele overeenkomsten een geheel vormen met de politieke samenwerking (hetgeen reeds blijkt uit het gewijzigde Franse ontwerp voor een Statenunie - art. 6 bis) en eerst tegelijkertijd met het Unieverdrag zullen worden geratificeerd. Een ondertekening van de culturele overeenkomsten kan echter slechts geschieden, indien zij tevoren de instemming van de Ministerraad hebben ontvangen.

Ik heb inmiddels OKW reeds in kennis gesteld van Uw instemming met mijn standpunt, ingenomen op de eerderevermelde coördinatie-vergadering, doch tevens melding gemaakt van de procedurele opmerkingen van de kant van JURA. Afgesproken is thans dat de ontwerp-overeenkomsten aan de Ministerraad ter goedkeuring zullen worden aangeboden, vergezeld van een toelichtende nota, waarin duidelijk zal worden uiteengezet dat het hier slechts gaat om het vooruitlopen op een situatie, welke zou kunnen ontstaan, indien de bestaande politieke moeilijkheden zouden blijken uit de weg te zijn geruimd. Een concept van deze toelichtende nota zal U uiteraard tevoren worden voorgelegd.

g¹⁵/₁₂